בהרבה מקומות נהגו שיהיו (מקו) שני שו"ב לבדיקת הסכין והריאה אין לבטל מנהגם, וכל שו"ב המבטל זה קרוב לאבר ששחיטתו אסורה:

אין

דברי גאונים

כלל קי"ד דף תד

לא

סעיף ה

ה קהל שקבלו שו"ב מהם וקבלו עמו עיקר שני שליחים מחשלוחי השחיטה והשו"ב היטן יקח שליח. ואחה טוען השו"ב הראשון שהי' ליקח שליח ומהרלה ליקח שליח ומקר מודעה ומובב משו"ב השני מלי. עי' בשו"ת דברי חיים חיא חיו"ד ס"י. ויש לדון לשו"ב הראשון על השני כליס כי הוא קבל עם הקהל רק יקוב הדין בין הראשון עם הקהל:

ב) לענין שלחן מסלקין לשו"ב מלומכתו, בשו"ע יו"ד סס"י רמ"ה כ' הרמ"א בשם ריב"ם דאין מסלקין לרב שהחזיק בעיר, ובש"ע תו"ח סס"י ל"ג כ' בשם תשובת הרשב"א דאין מסלקין לס"ן מלומכתו אא"כ נמלא בו פסול ע"ש, ולפי מה שיתבאר בתוח הסמוך דהשו"ב הוא בכלל שאר המיטויים שבישראל וכ"מ להיות בעיקרי הד"מ תו"ח סי' ג' וא"כ פסוס הוא לאין לס"ס לשו"ב מלומכתו כמו רב תו ס"ן, וכ"כ בשו"ח בתר יעקב [להגאון מהרי"ח ז"ל מקלוזא] סי' ג' להיות והבוח דאיה מהרמב"ם [שבסמוך] שכ' דבכל המיטיים בע קודם וכ"ש דהוא לעלמו זכה על כל ימי חייו, וכ"כ בשו"ח דבמ"ל ח"ב סי' ב' ובש"ח ב"ש שם דהאידנא סחם קבלת השו"ב הוא על כל ימי חייו ואין מסלקין אותו כמו רב תו ס"ן ע"ש, וע' שו"ת מחם סופר תו"ח סי' ר"ה ר"ו ובש"ח חמדת שלמה שם סי' ז' דאפילו כתבו בחב על מנך ג' בנים [דעל יותר מג' בנים אין להבניר מ"ע כמבואר בש"ע תו"ח סי' ס"ל ג' בנים ע"ש ובש"ך סק"ד] מ"מ אחר כלות הזמן הזה אין בוח הקהל לסלקו ע"ש, וע' בס"ס שם תרים מחו"מ סי' ל"ז בא' ג"כ דאין לסלקו מעשם שיחמדוהו מסלקו משום שהוא מרפה כמ"ש הרשב"ח בני ס"ן שאין לסלקו מעשם זה, אך בעובדא שנשאל שהשו"ב דרשו הוסיפו על שכרתם שמקולים מלת מחזיק הנלקים"ע ונשמו מלאחוזו והשיב דאין הדיון הטוב עליו להוסיף לסס והרשות בידו לקחת שו"ב אחרים ע"ש בתורך, וע' שמ"ח סי' ב' מסעיף י"ח עד סעיף"ב שכ' כמה חילוקי דינים בענין אם הוא"ל מרפס מ"ל בחזקת כשרה אולם מאחר שאין זה שייך רק להמורה לא הענקתי לותם.

ג) ולענין חזקה, הרמב"ם הלכות מלכים פ"ח ה"ז כתב דכל המיטויים שבישראל ירושה לבנו ולבן בנו עד עולם, אם הבן ממלא מקום אבותיו בחכמה ובירואה כו' ע"ש, ולפי מ"ש הרש"ח ובש"ע סי' י"ח סעיף"ד דהאידנא נהגו שמתנים אנשים יחודים על שו"ב כו' ע"ש ומלשון זה מבואר דגם השו"ב הם מן המיטויים שבישראל וא"כ יש להם חזקה לחורים מקומו גם לבניו אחריו, וכ"כ הא"ח בתו"ח סס"י כ"ג ובש"ח כ"ס סי' ל"ח ובס' דע"ח סקס"ח ס"ב דשו"ב שהחזיק במלאכת השחיטה ומת והניח בן יש להבן חזקה אביו להיות שו"ב במקומו ודוקא שהבן ראוי למלא מקום אביו אבל אם הנים בנים קטנים ולא היו ראוים לשו"ב ושחזיק אחר בזה ואחר כמה שנים נתגדלו הבנים ותובעים חזקה אביהם אין מעמתם מעמד דהוא"ל שמילתו אידחו ע"ש, וע' מנח"י סקס"ג שהביא בשם תשו' מהגאון מוהר"ש הש"ח ברכת יוסף כ' דגם מחבו הוא כבנו לענין זה ע"ש.

ד) לענין מ"ש בפנים בהרבה מקומות נהגו שיהיו שני שו"ב כו' עיין שו"ת מחם סופר סי' י"ג שנשאל בעיר שהיה שם מנהג להעמיד ב' שו"ב בהתעבדויים לבדוק הסכין והריאה בנסות וחרב בשם הוסיף גם בדקות, והחזיקו במנהג זה יותר מהרבה שנים ואח"כ בא' מרילים ומלגלהו אם לאסר לבטל המנהג הזה, והשיב שגוף המנהג הוא מנהג המעיקר הדין עד מ' נאמן בחיסורין ורוב מלא"ח מומחים ומוחזקים הם, בכ"ז רחיתי בכ"מ מנהגים טובים, בק"ק פפד"מ מקון בטל הבלאה ש"ל שאמילו שום עוף לא יחמנו מלא"ח שנים בודקים הסכין לפני הבהמה מיהת, וכ"ש בבהמה בנסה ובקה, ופה ק"ק פרעבסבורג ההמירו רק בנסות, ולא בדקות ועופות כ"ח שנים בודקים הסכין לפני הבהמה מיהת, וכ"ש בבהמה בנסה ובקה, ופה ק"ק פרעבסבורג ההמירו רק בנסות, ולא בדקות ועופות חוץ מבחינת כפרות שבין ר"ה ליום"כ, ומ"מ חיימת חכמי העיר על השו"ב וגרגלים אמתנו ב"ד מלחה לבא אחתים אל המתבמים ולבדוק כסיליהם כו' וסיים ואחר שפבטו מנהגו שם וקבלוהו אין שום ב"ד יכול לבטלו והשותם התבטל זה קרוב לומר שבחיבתו אסורה ע"ש וכ"כ עוה"מ, וע' בס' דעת תורה סי' י"ח סקל"ח שכ' דהעיד לפניו רב אחד ברלה קלף יש ועניו אחותים מלה רבנים ובדאמנם הב"י שאקבל שיבדקו אמיר שני שו"ב לא הסכין וגם הריאה אסורין גדר ישבנו נחם ע"ש, וע' בס' מעשה רב אות ל' שכ' בשם הגר"א ז"ל דאחר לאחבל הלב בשבת מלאכל תבהמה שנשחטה בלי עומד ע"ג על"ל, וע' עמו"ד ג' סי' ל"ה שלה להעביר שו"ב מפני שאינו רואה לבדיקת אינה סכינו לבו"ב הבני כי מי שהוא יר"ש מוכרח רואה לבדיקת סכינו לבלל ממנה ומובים שנים מן המחל הם שאינו רואה לבדיקת אינה רישומה גדולה ורחוי להעבירו ע"ש וע' בס' דע"ח שם שכתב ע"ז דלפנינים הוא ע"י חברון לומנתו ירא לבדיקתו, ותרתי אינמייה בו חכרון לומנות שם ותקנה שיהיו שני שו"ב בשמשים ובדיקה פשוט הוא לחיר לא שהשני שו"ב הם קרובים אל"ז דמלד רב ותלמידו ודאי מוחרין כדקי"ל בתו"מ דרב ותלמידו מוקן לבם שנים, ומלד שהם קרובים נ"כ יש לחיר כמ"ש הרמ"א בתו"מ סי' ק"ג דג' שנאמנים יכולין לחיות קרובים אל"ז, דדוקא בדיני ממונות דאין עד אחד נאמן אז הקרובים פסולים מטא"כ בדבר התלוי בחבינת הנוגע, וכן בזה דקי"ל דעד א' נאמן בחיסורין ומה שהחמירו להגרוע נגד ישבנו אחם ע"ש, וע' בס' מעשה רב אות ל' שכ' בשם הגר"א ז"ל דעתו לאחבל הלב בשבת מלאכל תבהמה שנשחטה בלי עומד ע"ג על"ל, וע' עמו"ד ג' סי' ל"ה שלה להעביר שו"ב מפני שאינו רואה לבדיקת אינה סכינו לבו"ב הבני כי מי שהוא יר"ש מוכרח